

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/558/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110205559
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Szabová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1110205559.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Edity Szabovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Javorčíkovej a Mgr. Barbory Bartekovej, v právnej veci navrhovateľa: N.. Y. T., bytom W. XX, X., proti odporcovi: Hlavné mesto SR Bratislava, so sídlom: Primaciálne nám. 1, Bratislava, o zaplatenie ušlého zisku a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 6C/24/2010-93, z 27.4.2012, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 27.4.2012, č.k. 6C/24/2010-93 potvrdzuje.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd návrh na začatie konania zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcu k úhrade nemajetkovej ujmy 200.000,- eur a náhrady ušlého zisku 61.080,- eur, ako aj k náhrade trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že v liste zo 6.2.2007 mu náčelníčka Mestskej polície Bratislava oznámila, že s ním odmieta začať výberové konanie k prijatiu do pracovného pomeru na pracovné miesto policajta v priamom výkone služby Mestskej polície hl. mesta SR Bratislava, a to aj napriek tomu, že splnil všetky zákonom požadované požiadavky. Je pravda, že má problémy s chrbticou a krížami, ale nemôže vykonávať len určité práce, ako je v predklone zdvíhanie veľmi ťažkých bremien a tiež má cukrovku. Obvodná lekárka však súhlasila, že vykonávať prácu príslušníka Mestskej polície môže, lebo by pri nej bol v neustálom pohybe, čo je práve pri liečbe tejto choroby potrebné. O túto prácu sa zaujímal v čase chronického nedostatku mestských policajtov, preto je takéto stanovisko pre neho nepochopiteľné. Uviedol, že uvedené výberové konanie sa ani nezačalo, keďže pred jeho uskutočnením náčelníčka rozhodla, že k tomuto ani nie je pripustený. Pochybenie náčelníčky vidí v tom, že mu neumožnila zúčastniť sa výberového konania na funkciu mestského policajta počas trojmesačnej skúšobnej doby a teda mu neumožnila prejsť riadnym výberovým konaním v skúšobnej dobe pracovného pomeru. Nebolo mu ani umožnené u odporcu absolvovať odbornú prípravu počas skúšobnej doby 3 mesiacov (nezaradili ho do nej), hoci až tam by sa preukázalo, či spĺňa predpoklady na výkon tejto funkcie. Vidí v tom diskrimináciu podľa zdravotného stavu, keďže je ťažko zdravotne postihnutý a invalidizovaný. Svojím konaním mu odporca v rozpore so zákonom zásadným spôsobom znemožnil, resp. podstatne obmedzil prístup k zamestnaniu a získaniu vhodného zamestnania. V dôsledku tohto nemal možnosť dosiahnuť príjem zodpovedajúci obsadzovanej funkcii, čím mu vznikla škoda v podobe ušlého zisku, a to v rozsahu sumy zodpovedajúcej priemernému príjmu zamestnancov odporcu v obdobnom zaradení o aké sa uchádzal, ktorý mesačne predstavuje 980,-eur, počítaných od prvého dňa nasledujúceho mesiaca po doručení vyjadrenia odporcu.

Odporca vo svojom vyjadrení žiadal návrh zamietnuť, keď že k predmetnej žiadosti z 10.1.2007 navrhovateľ okrem iného predložil aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 2.6.2006 o priznaní invalidného dôchodku od 14.3.2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V r. 2007 prejavilo o prácu mestského policajta záujem 122 osôb, z ktorých uspelo len 24, pričom pri ich výbere vychádzali z komplexného posúdenia nimi predložených materiálov a znenia § 5 ods. 2 z.č. 564/1991 Zb.. Tento zákon ukladá, že mestským policajtom môže byť len osoba okrem iného telesne spôsobilá na plnenie úloh obecnej polície. Podľa uvedeného rozhodnutia Sociálnej poisťovne navrhovateľ nespĺňal tento zákonný predpoklad na výkon uvedenej práce. Dňa 21.2.2007 navrhovateľ telefonicky komunikoval s vedúcou vnútornoorganizačného oddelenia JUDr. J. a vyjadril svoj záujem pracovať v mestskej polícii. Uvedená pracovníčka mu vysvetlila dôvody zamietnutia jeho žiadosti, pričom v rozhovore navrhovateľ nepoprel invaliditu a uviedol, že nemôže dvíhať, resp. prenášať nejaké ťažké bremená. Informoval sa aj o možnosti pracovať na monitorovacom kamerovom systéme, kde zamestnávajú aj invalidov, pričom o rozhovore bol spísaný úradný záznam. Na základe pretrvávajúceho záujmu navrhovateľa o prácu v mestskej polícii mu dňa 29.4.2009 zaslali ďalší list, v ktorom mu oznámili, že ho vedú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ktorí majú zníženú pracovnú schopnosť a ktorých zamestnávajú na kamerovom systéme. V tej dobe boli všetky tieto pozície obsadené. Opätovnú žiadosť o prácu hliadkového policajta prejavil navrhovateľ listom z 24.2.2010, na ktorú dostal odpoveď zhodnú s listom z 29.4.2009. Mestská polícia postupovala pri riešení uvedených žiadostí v súlade so zákonom. Odporca poukázal aj na to, že podľa § 8 ods. 1 antidiskriminačného zákona, takýto jeho postup nie je diskrimináciou. Neprijatím do pracovného pomeru nespôsobili navrhovateľovi škodu v podobe ušlého zisku, taký nárok by potom museli mať všetci odmietnutí uchádzači, pričom ich počet závisí aj od financií mesta, aj keď splnia zákonné predpoklady.

Podľa vyjadrenia odporcu výberové konanie sa začalo už preštudovaním žiadosti navrhovateľa a jej prílohových materiálov. To, že v uvedenej dobe malo chýbať v Mestskej polícii niekoľko sto pracovníkov je čisto subjektívny názor navrhovateľa. Aj keby navrhovateľ len nemohol dvíhať ťažké bremená, ako to uviedol v telefonickom rozhovore s ich pracovníčkou, bolo by ho ťažké zamestnať ako policajta, nakoľko títo sa pri svojej práci denne stretávajú s prípadmi, kedy majú zakročiť proti fyzicky zdatnejším osobám, resp. v prípade potreby musia byť schopní zdvihnúť napr. odpadnutú osobu, nasadzujú nie ľahké imobilizéry. Odmietol tvrdenie navrhovateľa, že odporca zapríčinil ušlý zisk navrhovateľovi a nesúhlasil ani s uvádzanou výškou 980,- eur mesačne, lebo po prijatí na prácu hliadkového policajta je plat cca 400,- eur, pričom osobný príplatok a postup do vyššej platovej triedy je hypotetický, tak ako celá navrhovateľom uvedená suma. Do kurzu odbornej prípravy trvajúceho 3 mesiace, ktorými zároveň plynie skúšobná doba sú zaradení len tí, ktorí vyhovelí po posúdení žiadosti a materiálov k nej. Navrhovateľ by nemal nikde zaručené, akú prácu by vykonával, pretože to by záviselo len od veliteľa stanice.

Súd prvého stupňa posúdil vec podľa ust. §§ 10 ods. 1, ods. 2, 14 ods. 1 a 2, 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného k 6.2.2007, § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 8 ods. 1 a ods. 5 z.č. 365/2004 Z.z. (antidiskriminačný zákon) a § 5 ods. 2 z.č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení účinnom do 31.12.2007.

Z vykonaných dôkazov mal súd za preukázané, že navrhovateľ sa žiadosťou z 10.1. 2007 uchádzal o prijatie do pracovného pomeru príslušníka Mestskej polície, pričom v rámci dokladov k žiadosti pripojil aj potvrdenie všeobecnej lekárky, že je spôsobilý na prácu policajta a zároveň doložil aj potvrdenie Sociálnej poisťovne, ktorým mu bol od 14.3.2006 priznaný invalidný dôchodok, pričom listom zo 6.2.2007 navrhovateľovi náčelníčka Mestskej polície hl. mesta na uvedenú žiadosť uviedla, že nemá voľnú takú pracovnú pozíciu, na ktorej by mohol navrhovateľ využiť svoju kvalifikáciu a prax, tak ako je to vyššie podrobne uvedené.

Navrhovateľ sa v konaní domáhal náhrady ušlého zisku a aj nemajetkovej ujmy za to, že nebol zaradený do prípravného kurzu príslušníkov Mestskej polície Bratislava, a to v zmysle § 420 OZ.

Súd v odôvodnení svojho rozsudku k všeobecnej zodpovednosti za škodu, upravenú v uvedenom ustanovení uviedol, že táto upravuje systém občianskoprávnej zodpovednosti fyzických a právnických osôb, ktoré spôsobili škodu iným osobám, avšak len za predpokladu, ak na ich zodpovednosť nemožno aplikovať ustanovenia iného zákona o zodpovednosti za škodu. Zákon č. 514/2003 Z.z. upravuje konkrétny osobitný druh zodpovednosti orgánov verejnej moci za škodu pri výkone verejnej moci a predstavuje lex specialis vo vzťahu k všeobecnej úprave zodpovednosti za škodu podľa § 420 a nasl. OZ, a teda v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je potrebné prednostne

aplikovať uvedený zákon. Tento upravuje aj zodpovednosť územnej samosprávy v prípadoch, ak pri výkone verejnej moci došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia alebo k nesprávnemu úradnému postupu. Z vyššie uvedeného vyplýva, že na nárok navrhovateľa nie je možné aplikovať všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu. Keďže súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou nároku uvedenou účastníkom konania, na základe uvedeného preto posudzoval nárok navrhovateľa v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z.. Na toto právne posúdenie upozornil súd v priebehu konania aj navrhovateľa, a to vrátane podmienky predbežného prerokovania nároku, avšak ani po tomto poučení navrhovateľ nežiadal o predbežné prerokovanie a nemal ani iné procesné alebo skutkové návrhy vo veci. Nebola teda splnená formálna podmienka uplatnenia uvedeného nároku vyžadovaná v § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z..

Aj keby bola uvedená podmienka splnená, v prípade zodpovednosti územnej samosprávy za nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup podľa z.č. 514/2003 Z.z. sa vyžaduje súčasné splnenie nasledovných podmienok:

1/ existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu,

2/ existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch,

3/ príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, keď neexistencia čo len jednej z podmienok zodpovednosti má za následok zamietnutie celého nároku.

Prvostupňový súd s poukazom na vyššie uvedené zákonné podmienky uviedol, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že nesprávnym úradným postupom je konanie štátneho orgánu, resp. orgánu územnej samosprávy, pri ktorom porušil právnymi normami predpísané pravidlá.

Navrhovateľ v konaní namietal, že nebol zaradený do prípravného kurzu, pričom súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že odporca sa nedopustil nesprávneho úradného postupu, nakoľko zákon o obecnej polícii ustanovuje v § 5 podmienky, ktoré musí jej príslušník spĺňať, a to aj fyzickú a telesnú zdatnosť. Navrhovateľ síce poukazyval na to, že všeobecná lekárka mu dala potvrdenie, že je schopný výkonu takejto práce, avšak z dokazovania vyplynulo, že je uznaný Sociálnou poisťovňou za invalidného a sú činnosti, aj keď možno len špecializované, ktoré nemôže vykonávať, čo napokon pripustil aj sám navrhovateľ. Zákon však hovorí o komplexnej fyzickej pripravenosti a teda príslušník Mestskej polície musí byť 100% fyzicky pripravený a schopný vykonávať akékoľvek svoje zaradenie určené mu nadriadeným, nielen také, ktoré môže vykonávať bez problémov, keďže práca príslušníka Mestskej polície je rôznorodá.

Súd skúmal uplatnený nárok aj v zmysle antidiskriminačného zákona, avšak s poukazom na ust. § 8 ods. 1 a 5 zák. č. 365/2004 Z.z. konštatoval, že odporca sa nedopustil diskriminácie, nakoľko povaha práce príslušníka Mestskej polície odôvodňuje rozdielne zaobchádzanie spočívajúce v ustanovení podmienky zdravotnej spôsobilosti. Taktiež súd podotýka, že navrhovateľ nijakým spôsobom nepreukázal ani uplatnenú nemajetkovú ujmu, ani ušlý zisk, ktorého sa v konaní domáhal. S poukazom na uvedené skutočnosti súd návrh ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). V zmysle tohto ustanovenia úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania, súd mu je však nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti rozsudku podal včas navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že v dobe, keď žiadal o prijatie do pracovného pomeru na obsadzované pracovné miesto strážnika, či príslušníka Mestskej polície Bratislava, podľa zverejnených informácií bolo potrebných do Mestskej polície niekoľko stoviek strážnikov. Prvýkrát sa zaujímal o takúto pracovnú pozíciu v roku 1999, kedy ešte nebol invalidizovaný, a napriek tomu nebol prijatý. Teraz nebol zaradený ani do prípravného kurzu napriek tomu, že splnil všetky požiadavky. Namieta, že mu nebola daná možnosť prejsť riadnym výberovým konaním. Počas trojmesačnej skúšobnej doby by bolo možné zistiť, že spĺňa požiadavky na fyzickú zdatnosť a psychickú odolnosť. Potvrdením od lekára preukázal, že je spôsobilý na výkon práce strážnika. Tvrdenie, že jeho invalidizácia je prekážkou pre jeho prijatie, pokladá za účelové a podľa jeho názoru takéto odôvodnenie nemá ani oporu v žiadnom právnom predpise a nie je ani uvádzané v konečnom rozhodnutí zamietaného stanoviska Mestskej polície Bratislava. Okresný súd sa nevysporiadal s jeho tvrdením, že

pani náčelníčka Y. Z. Z. mu neumožnila zúčastniť sa výberového konania, a ani na odbornej príprave v rámci trojmesačnej skúšobnej doby. Táto možnosť bola všetkým tým, čo splnili požiadavky na zaradenie do tohto špecializovaného prípravného kurzu budúcich strážnikov, či policajtov Mestskej polície. Jeho zdravotnú spôsobilosť posúdila lekárka, ktorá najlepšie pozná jeho zdravotný stav, a preto ju nemala posudzovať aj JUDr. Z.. Ak by sa on sám necítil spôsobilý vykonávať prácu mestského policajta v priamom výkone služby, ani by sa neuchádzal o tento druh práce.

Prvostupňový súd sa vôbec nezaoberal rovnosťou príležitostí. Rovnako sa nezaoberal a ani nevysvetlil, či nevyložil zákon pripúšťajúci diskrimináciu uchádzača o prácu podľa zdravotného stavu. Lekárska správa o jeho spôsobilosti vykonávať prácu, o ktorú sa uchádzal, bola pre neho pozitívna, napriek tomu pani náčelníčka vyhodnotila, že nie je schopný vykonávať žiadnu činnosť v pracovnom zaradení príslušníka, či strážnika Mestskej polície Bratislava. Poukázal na nerovnaký prístup k uchádzačom o zamestnanie. To, že nebol zaradený do prípravného kurzu budúcich strážnikov v Mestskej polícii v Bratislave cíti ako šikanu a jeho ponižovanie, keďže splnil všetky požiadavky pre zaradenie do prípravného kurzu. Uviedol, že okresný súd dostatočne nepreskúmal jeho návrh a dôvody v ňom uvedené. Zdôraznil, že jednou z priorít vlády SR je integrácia čo najväčšieho počtu zdravotne postihnutých občanov do pracovného procesu, napriek tomu sa mu nepodarilo získať prácu, hoci sa v posledných rokoch o ňu uchádzal asi v tristo rôznych firmách.

Odvolaním sa domáha zmeny napadnutého rozhodnutia tak, že jeho návrhu bude vyhovené.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca podaním zo dňa 26.10.2012, v ktorom uviedol, že trvajú na svojej doterajšej argumentácii a žiadajú rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) preskúmal a prejednal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p.. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 11.9.2012 (§ 211 ods.2, § 156 ods. 3 O.s.p.). Po preskúmaní napadnutého rozsudku a odvolacích dôvodov dospel k záveru, že nie je dôvod ani na zmenu, ani na zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu. Prvostupňový súd náležite zistil skutkový stav veci (§ 120 O.s.p.), vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie vo všetkých, pre rozhodnutie veci podstatných otázkach aj patričným spôsobom odôvodnil (§ 157 O.s.p.), na ktoré odôvodnenie poukazuje i odvolací súd (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

K tomuto názoru dospel odvolací súd po tom, ako sa podrobne oboznámil s výsledkami dokazovania na prvostupňovom súde, ako aj s jeho skutkovými a právnymi závermi.

Odvolacie námietky navrhovateľa podľa názoru odvolacieho súdu neobstoja a nie sú vzhľadom na správnosť záverov súdu prvého stupňa spôsobilé vyvolať zmenu, alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Na zdôraznenie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd prvého stupňa správne vec posúdil podľa zák. č. 514/2003 Z.z., čo patričným spôsobom aj odôvodnil. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ust. § 14 ods. 1, 2 a § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., z ktorých vyplýva, že predpokladom uplatnenia nárokov podľa tohto zákona je skutočnosť, že nárok bol vopred predbežne prerokovaný na základe písomnej žiadosti poškodeného s príslušným orgánom podľa vymedzenia v ust. §§ 4 a 11 zákona. Keď príslušný orgán neuspokojí uplatnený nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, až vtedy sa môže poškodený domáhať uspokojenia svojho nároku na súde. Táto formálna podmienka zo strany navrhovateľa nebola splnená, čo samo o sebe bol dôvod pre zamietnutie návrhu navrhovateľa, ako to konštatoval aj prvostupňový súd, ktorý sa už ďalšími otázkami (podmienkami) potrebnými pre priznanie uplatneného nároku ani nemusel zaoberať.

Napriek tomu nad rámec svojich povinností (zrejme s úmyslom objasniť navrhovateľovi celú záležitosť), sa prvostupňový súd zaoberal aj vyhodnotením hmotnoprávných podmienok pre priznanie náhrady škody podľa vyššie uvedeného zákona. Aj s týmito jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a poukazuje na to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sú odvolacie námietky navrhovateľa právne irelevantné.

Aj s posúdením uplatneného nároku v zmysle antidiskriminačného zákona (§ 8 ods. 1 a 5 zák., č. 365/2004 Z.z.) súdom prvého stupňa sa odvolací súd stotožňuje, pričom zdôrazňuje, že priamo z ustanovení zák. č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii vyplýva zákonná požiadavka okrem iných kritérií aj na to, aby príslušníci obecnej polície boli aj telesne spôsobilí na plnenie úloh obecnej polície. V konaní bolo nesporné, že odporca je invalidný dôchodca z dôvodu ochorenia chrbtice, v dôsledku čoho je vylúčený z určitých činností, napr. dvíhanie ťažkých vecí, robenie určitých pohybov, ktoré zaťažujú chrbticu. Napriek stanovisku praktického lekára ohľadne spôsobilosti navrhovateľa pre výkon povolania - príslušník obecnej polície, aj odvolací súd vníma zdravotné problémy navrhovateľa, v dôsledku ktorých už nie je dostatočne telesne spôsobilý na výkon každej činnosti vyplývajúcej z tohto povolania, ako prekážku pre výkon takéhoto povolania. Pri výbere uchádzačov je potrebné vždy zvažovať splnenie všetkých predpokladov, ktoré zaručujú kvalitný výkon služobných povinností, ako v danom prípade postupoval aj odporca.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Pretože v odvolacom konaní úspešnému odporcovi žiadne trovy nevznikli, náhrada trov mu nebola priznaná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.